

Anonimizēta versija

Tulkojums

C-266/19 – 1

Lieta C-266/19

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu

Iesniegšanas datums:

2019. gada 29. marts

Iesniedzējtiesa:

Bundesgerichtshof (Vācija)

Datums, kurā pieņemts iesniedzējtiesas nolēmums:

2019. gada 7. marts

Prasītāja:

EIS GmbH

Atbildētājs:

TO

BUNDESGERICHTSHOF [Federālās augstākās tiesas]

LĒMUMS

[..]

lietā

EIS GmbH, [..]

prasītāja, atbildētāja apelācijas tiesvedībā un revīzijas sūdzības iesniedzēja,

[..]

pret

TO, [..]

atbildētājs, apelācijas sūdzības iesniedzējs un atbildētājs revīzijas tiesvedībā,

[..]

[oriģ. 2. lpp.]

Bundesgerichtshof I Civillietu senāts 2018. gada 20. decembra tiesas sēdē [..]

nolēma:

- I. Tiesvedība tiek apturēta.
- II. Eiropas Savienības Tiesai tiek uzdoti šādi prejudiciāli jautājumi par Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2011/83/ES (2011. gada 25. oktobris) par patērētāju tiesībām (OV 2011, L 304, 64. lpp.) 6. panta 1. punkta h) apakšpunkta un 4. punkta, skatot to kopsakarā ar I pielikuma A daļu, interpretāciju:
  1. Vai tālruņa numurs “ir” pieejams norādījumu par atteikumu paraugā ietvertu aizpildīšanas norādījumu izpratnē atbilstoši Direktīvas 2011/83/ES I pielikuma A daļai, ja tirgotājs tālruņa numuru ietver tīmekļa vietnes likumiskajās norādēs vai skaidri un saprotami norāda savas tīmekļa vietnes sākumlapā?
  2. Vai tālruņa numurs “ir” pieejams norādījumu par atteikumu paraugā ietvertu aizpildīšanas norādījumu izpratnē atbilstoši Direktīvas 2011/83/ES I pielikuma A daļai, ja tirgotājs tālruņa līniju gan lieto komercdarbības nolūkos, taču neizmanto to, lai slēgtu distances līgumus, un tādējādi to neparedz distances līgumu atcelšanai, saņemot paziņojumus par atteikumu?
[oriģ. 3. lpp.]

Pamatojums:

1. Ar advokāta 2014. gada 29. decembra vēstuli prasītāja brīdināja atbildētāju, ar kuru tā konkurē par erotikas preču izplatīšanu tiešsaistē, par kļūdainu norādījumu par atteikumu izmantošanu un par testa rezultātu reklāmu. Šajā ziņā tā to aicināja iesniegt paziņojumu par nodomu atturēties no nelikumīgas darbības, kuram pievienota soda klauzula, un kompensēt izmaksas par brīdinājuma vēstuli 612,80 € apmērā.
2. 2015. gada 8. janvārī atbildētājs sniedza paziņojumu par nodomu atturēties no nelikumīgas darbības, kuram pievienota soda klauzula. Ar 2015. gada 12. janvāra advokāta vēstuli viņš savukārt no savas puses brīdināja prasītāju, iebilstot, ka tā savā tīmekļa vietnē no savas puses nav norādījusi tālruņa numuru norādījumos par atteikumu. Tas arī noteica savas brīdinājuma vēstules juridiskās izmaksas 612,80 € apmērā, un ar savu izmaksu atlīdzināšanas prasījumu paziņoja par

prasītājas prasījuma par radušos izdevumu segšanu, kas saistīti ar 2014. gada 29. decembra brīdinājuma vēstuli, ieskaitu.

- 3 Šajā saistībā prasītāja cēla prasību, lūdzot konstatēt, ka atbildētājam nav tiesību uz 2015. gada 12. janvāra brīdinājuma vēstulē izvirzītajiem prasījumiem par atturēšanos no nelikumīgas darbības un izdevumu atlīdzināšanu. Turklāt tā pieprasīja 2014. gada 29. decembra brīdinājuma vēstules izmaksu segšanu. Šajā ziņā prasītāja apgalvoja, ka tā savas tīmekļa vietnes likumiskajās norādēs ir norādījusi tās izmantoto tālruņa numuru. Turklāt šis tālruņa numurs esot norādīts šīs tīmekļa vietnes sākulapas apakšā.
- 4 Atbildētājs iesniedza pretprasību par 2015. gada 12. janvāra brīdinājuma vēstulē izvirzīto prasījumu par atturēšanos no nelikumīgas darbības apmierināšanu.
- 5 Prasītāja, pamatojoties uz to, atsauca savu pieteikumu par šī prasījuma par atturēšanos no nelikumīgas darbības neesamības konstatēšanu. **[oriģ. 4. lpp.]**
- 6 *Landgericht* [Apgabaltiesa] noraidīja prasību un apmierināja pretprasību. Apelācijas instances tiesa būtībā noraidīja prasītājas apelācijas sūdzību.
- 7 Ar apelācijas instances tiesas atļauto revīzijas sūdzību, kuru atbildētājs lūdz noraidīt, prasītāja uztur tās iepriekšējās instancēs neveiksmīgos prasības un pretprasības pieteikumus.
- 8 II. Prasītājas revīzijas sūdzības apmierināšana ir atkarīga no tā, vai ar prasītājas tīmekļa vietnē izmantotajiem un atbildētāja apstrīdētajiem norādījumiem par atteikumu ir pārkāpts *BGB* [Vācijas Civilkodeksa] 312d. panta 1. daļas pirmais teikums un *EGBGB* [Vācijas Civilkodeksa ievadlikuma] 246a. panta 1. daļas 2. punkta pirmā teikuma 1. apakšpunkts un otrs teikums, skatot to kopsakarā ar 1. papildinājumu, un tādējādi tie saskaņā ar *UWG* [Likuma par negodīgas konkurences novēršanu] vecās redakcijas 3. pantu, 4. panta 11. apakšpunktu ir vērsti pret konkurenci. Tas ir atkarīgs no Direktīvas 2011/83/ES par patērētāju tiesībām (turpmāk tekstā – Direktīva 2011/83/ES) 6. panta 1. punkta h) apakšpunkta un 4. punkta, skatot to kopsakarā ar I pielikuma A daļu, interpretācijas. Tādēļ pirms nolēmuma pieņemšanas par revīzijas sūdzību tiesvedība ir jāaptur un atbilstoši LESD 267. panta pirmās daļas b) apakšpunktam un 3. punktam Eiropas Savienības Tiesai ir jāiesniedz lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu.
- 9 1. Patērētājam saskaņā ar Civilkodeksa 312g. panta 1. daļu attiecībā uz līgumiem, kas noslēgti ārpus uzņēmuma telpām (Civilkodeksa 312b. pants), un distances līgumiem (Civilkodeksa 312c. pants) ir atteikuma tiesības atbilstoši Civilkodeksa 355. pantam. Saskaņā ar Civilkodeksa 312d. panta 1. daļas pirmo teikumu un Civilkodeksa ievadlikuma 246a. panta 1. daļas 2. punkta pirmā teikuma 1. apakšpunktu tirgotājam ir pienākums informēt patērētāju atbilstoši Civilkodeksa 355. panta 1. daļai par nosacījumiem, termiņu un kārtību atteikuma tiesību izmantošanai, kas tam paredzētas saskaņā ar Civilkodeksa 312g. panta 1. punktu. Saskaņā ar Civilkodeksa ievadlikuma 246a. panta 1. daļas 2. punkta

otro teikumu tirgotājs var izpildīt šīs informēšanas prasības tādējādi, ka tas 1. papildinājumā paredzēto paraugu norādījumiem par atteikumu pareizi aizpildītu sniedz rakstveidā. Paraugā norādījumiem par atteikumu ir ietverta šāda atsauce: “Lai izmantotu atteikuma tiesības, jums ar nepārprotamu paziņojumu **[oriģ. 5. lpp.]** (piemēram, pa pastu nosūtītu vēstuli, faksu vai e-pastu) mūs (2. punkts) ir jāinformē par lēmumu atteikties no šā līguma.” Aizpildīšanas norādījumu 2. punktā ir noteikts: “Ievietojiet savu nosaukumu, fizisko adresi un, ja ir, savu tālruņa numuru, faksa numuru un e-pasta adresi”.

- 10 Iepriekšminētās normas Vācijas tiesību aktos transponē Direktīvas 2001/83/ES 6. panta 1. punkta h) apakšpunktu un 4. punktu, skatot to kopsakarā ar I pielikuma A daļu, un tāpēc tās ir jāinterpretē saskaņā ar šiem noteikumiem. Šajā sakarībā ir jāņem vērā, ka Direktīva 2011/83/ES saskaņā ar tās 4. pantu un tās 7. apsvērumu ir vērsta uz patērētāju aizsardzības pilnīgu saskaņošanu tajos aspektos, uz kuriem tā attiecas. Tādēļ dalībvalstīm nav atļauts saglabāt vai ieviest stingrākus vai mazāk stingrus noteikumus šajā jomā [...]. Minētās direktīvas noteikumi būtībā atbilst attiecīgajiem Vācijas tiesību aktu noteikumiem, un tie ir šādi:
- 11 Pirms patērētājs ir uzņēmies distances vai ārpus uzņēmuma telpām noslēgta līguma saistības, tirgotājs, ja pastāv atteikuma tiesības, informē patērētāju saskaņā ar Direktīvas 2011/83/ES 6. panta 1. punkta h) apakšpunktu par nosacījumiem, termiņu un kārtību šo tiesību izmantošanai atbilstoši direktīvas 11. panta 1. punktam. Šo informāciju saskaņā ar Direktīvas 2011/83/ES 6. panta 4. punkta pirmo teikumu var sniegt ar I pielikuma A daļā doto paraugu norādījumiem par atteikumu. Tirgotājs ir izpildījis Direktīvas 2011/83/ES 6. panta 4. punkta otrajā teikumā noteiktās informēšanas prasības, ja tirgotājs ir sniedzis patērētājam minētos norādījumus, kas ir pareizi aizpildīti. Paraugā norādījumiem par atteikumu ir ietverta šāda atsauce: “Lai izmantotu atteikuma tiesības, jums ar nepārprotamu paziņojumu (piemēram, **[oriģ. 6. lpp.]** pa pastu nosūtītu vēstuli, faksu vai e-pastu) mūs (2. punkts) ir jāinformē par lēmumu atteikties no šā līguma.” I pielikuma A daļas aizpildīšanas norādījumu 2. punktā ir noteikts: “Ievietojiet savu nosaukumu, fizisko adresi un, ja ir, savu tālruņa numuru, faksa numuru un e-pasta adresi”.
- 12 2. Strīda gadījumā prasītāja, lai izpildītu informēšanas prasības, bija izmantojusi paraugu norādījumiem par atteikumu. Tā minētajos norādījumos tam paredzētajā vietā nav iekļāvusi tālruņa numuru, lai gan, kā to konstatēja apelācijas instances tiesa, nav šaubu, ka tās rīcībā ir telefona līnija, ko lieto komercdarbības nolūkos. Šajā sakarā prasītāja atbilstoši apelācijas instances tiesas konstatējumiem ir apgalvojusi, ka tā esot savas tīmekļa vietnes likumiskajās norādēs ietvērusi tās izmantoto tālruņa numuru; turklāt tās izmantotais tālruņa numurs esot norādīts tās tīmekļa vietnes sākulapās apakšā skaidri un saprotami. Vēl prasītāja revīzijas sūdzības pamatojumā atsaucās uz savu pirmajā instancē izvirzīto un atbildētāja neapstrīdēto argumentu, ka tā neslēdzot līgumus pa tālruni; tā uzskata, ka tādēļ tai arī nav jānodrošina telefona līnija distances līgumu atcelšanai, saņemot paziņojumus par atteikumu.

- 13 a) Tādēļ rodas jautājums par to, vai tālruņa numurs “ir” pieejams norādījumu par atteikumu paraugā ietvertu aizpildīšanas norādījumu izpratnē atbilstoši Direktīvas 2011/83/ES I pielikuma A daļai, ja tirgotājs tālruņa numuru ietver tīmekļa vietnes likumiskajās norādēs vai norāda savas tīmekļa vietnes sākumlapā skaidri un saprotami? (1. prejudiciālais jautājums). Senāta skatījumā uz šo jautājumu ir jāatbild apstiprinoši.
- 14 Tirgotājs, kurš tālruņa numuru ietver tīmekļa vietnes likumiskajās norādēs vai norāda savas tīmekļa vietnes sākumlapā skaidri un saprotami, rada patērētājam iespaidu, ka viņš, izmantojot šo tālruņa numuru, varot ar to sazināties un sniegt tam paziņojumus. Ja šāds tirgotājs skaidri nenorāda **[oriģ. 7. lpp.]**, ka tālruņa numurs nav paredzēts, lai saņemtu paziņojumus par atteikumu, tam ir jāievēro iespaids, ko tas radījis, ka tālruņa numuru esot iespējams izmantot arī lai sniegtu paziņojumus par atteikumu. Šāds tālruņa numurs tad “ir” pieejams paraugā norādījumiem par atteikumu ietvertu aizpildīšanas norādījumu izpratnē saskaņā ar Direktīvas 2011/83/ES I pielikuma A daļu un ir jāiekļauj paraugā norādījumiem par atteikumu tam paredzētajā vietā.
- 15 b) Vēl rodas jautājums par to, vai tālruņa numurs “ir” pieejams paraugā norādījumiem par atteikumu ietvertu aizpildīšanas norādījumu izpratnē atbilstoši Direktīvas 2011/83/ES I pielikuma A daļai, ja tirgotājs tālruņa līniju gan lieto komercdarbības nolūkos, taču neizmanto to, lai slēgtu distances līgumus, un tādējādi neparedz distances līgumu atcelšanu, saņemot paziņojumus par atteikumu? (2. prejudiciālais jautājums). Senāta skatījumā arī uz šo jautājumu ir jāatbild apstiprinoši.
- 16 Tālruņa numurs “ir” pieejams paraugā norādījumiem par atteikumu ietvertu aizpildīšanas norādījumu izpratnē atbilstoši Direktīvas 2011/83/ES I pielikuma A daļai, ja tirgotājs šo tālruņa numuru lieto komercdarbības nolūkos. Apstākļi, ka tirgotājs tālruņa numuru, ko tas lieto komercdarbības nolūkos, neizmanto distances līgumu slēgšanai, neattaisno to, ka šis tirgotājs šo tālruņa numuru nedara pieejamu, lai saņemtu paziņojumus par atteikumu.
- 17 Iepriekš minētajam novērtējumam nav pretrunā apsvērumi, saskaņā ar kuriem Senāts lūgumā sniegt prejudiciālu nolēmumu “Atzvanu sistēma” ir uzskatījis par apšaubāmu, vai par uzņēmuma rīcībā esošiem ir uzskatāmi arī tādi Direktīvas 2011/83/ES 6. panta 1. punkta c) apakšpunktā minētie saziņas līdzekļi, kas tiek izmantoti vienīgi citiem mērķiem, nevis saziņai ar patērētājiem saistībā ar distances līgumu slēgšanu ([..] **[oriģ. 8. lpp.]** [..]lieta C-649/17).
- 18 Tajā Senāts pieņēma, ka pret šādu pazīmes “ja tāds ir” interpretāciju liecinot tas, ka šādā gadījumā tirgotājam, uzsākot izplatīšanu, izmantojot distances pārdošanu, faktiski būtu jāmaina sava uzņēmuma darba organizācija un, iespējams, jāpieņem darbā papildu darbinieki, lai, izmantojot līdz šim tikai komerciālai un administratīvai saziņai lietotās tālruņa un telefaksa līnijas, sniegtu atbildes arī uz patērētāju jautājumiem saistībā ar distances līgumu slēgšanu. Prezumpcija par tik plašu pienākumu sniegt informāciju neizbēgami nozīmētu iejaukšanos tirgotāja

brīvībā organizēt savu uzņēmējdarbību, kas ir aizsargāta saskaņā ar Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 16. pantu un 17. panta 1. punktu. Jebkurā gadījumā, ja tirgotājs, slēdzot distances līgumus, izmantotu citus saziņas līdzekļus, kas paši par sevi atbilstu patērētāja vajadzībām pēc ātras saziņas un efektīvas komunikācijas Direktīvas 2011/83/ES 6. panta 1. punkta c) apakšpunkta izpratnē, tas būtu pretrunā tās 4. apsvērumā norādītajam šīs direktīvas mērķim, nodrošināt pareizu samēru starp augstu patērētāju aizsardzības līmeni un uzņēmumu konkurētspēju, ja formulējums “ja tāds ir” nozīmētu, ka tirgotājam būtu jāsniedz informācija par katru uzņēmumā jau faktiski pieejamo saziņas līdzekli neatkarīgi no tā, vai viņš to izmanto savu produktu pārdošanai izmantojot distances līgumus [..].

- 19 Šajā sakarībā Senāta uzsvērtā problemātika attiecas uz vispārējām informēšanas prasībām pirms līguma slēgšanas, kas noteiktas Direktīvas 2011/83/ES 6. panta 1. punkta c) apakšpunktā, un kuras šim nolūkam apmācītiem darbiniekiem **[oriģ. 9. lpp.]** ir jāizpilda patērētāju iespējamu pieteikumu gadījumā saistībā ar distances līgumu slēgšanu. Turpretim strīda gadījumā runa ir tikai par paziņojumu par atteikumu saņemšanu prasītājas uzņēmumā un to dokumentēšanu. Šīs darbības principā neuzliek uzņēmumam, kuram paziņojums par atteikumu ir adresēts, lielāku slogu, kā gadījumos, kad atteikums tiek paziņots ar vēstules palīdzību vai atdodot precīz atpakaļ, pievienojot atbilstošu paziņojumu. Bažas, kas Senātu pamudināja iesniegt lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu [..] [lietā C-649/17] attiecībā uz jautājumu, vai par uzņēmuma rīcībā esošiem ir jāuzskata arī tādi saziņas līdzekļi, kurus tirgotājs līdz šim ir izmantojis vienīgi citiem mērķiem, piemēram, saziņai ar komersantiem vai iestādēm, šajā izskatāmajā situācijā tādējādi nepastāv.

[..]